

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

EXACUM AFFINE

Foto: floradania.dk

	Exacum affine
Botanik	<p>Familie: Gentianaceae Hjemsted: Socotra Dansk navn: Bitterurt, Indisk viol.</p>
Sorter	<p>'Best blue', 'Best White', 'Best rosa'. 'Rosette', blå og hvid. 'Royal blue', blå - til 12 cm potter. 'Royal Dane', blå, grener sig godt.</p>
Formering	<p>Frøformerig: Fint frø ca. 30.000 pr. gram. Der beregnes 1/8 g frø til 1.000 planter. Ved normal såning i kasser ca. 3.500 planter pr. m². Ved tynd såning ca. det halve. Spires lyst dækkes evt. med glas eller tynde polystyren plader. Holdes godt fugtigt. Jorden meget svagt gødet eller ren, kalket, fint sphagnum pH ca. 5,0-5,5. Spirer ved 22-23°C på 2-3 uger. Exacum angribes let af f.eks. Rhizoctonia.</p> <p>Prikles 4-5 uger efter såning 5 x 5 cm eller i hulbakker i svagt gødet sphagnum. Kan også priklepottes i salgspotten. Exacum småplanter kan være ret uensartede. Det gælder derfor om at få ensartet materiale priklet.</p> <p>Stiklingeformerig: Kan anvendes, men bruges sjældent undtagen for fyldt blomstrende. Det giver 4-6 uger kortere kulturtid. Udsøgte moderplanter overvintres ved 14-16°C og holdes til den tørre side. Til tidlige hold i april stikkes ofte 3 topstiklinger i 10 cm salgspotter, ellers er 1 nok. Stikkes i plasttelt ved 23-24°C.</p> <p>Rod på 2 uger.</p>
Potning Pladsforbrug	<p>Priklepotning i 10 cm potter kan ske, når småplanterne er 5-7 uger gamle, og 8-12 uger efter såning. Der skal een plante i hver potte. Ved prikling i hulbakker går der 3-5 uger fra prikling til potning. Jord: lys, mellemfin sphagnum med kalk til pH 5,5, men kun med moderat gødning. Svagt gødede standardjorder kan bruges. Slutafstand i 10 cm potter er 30-35 stk./m².</p> <p>Det er vigtigt, at planterne sættes på afstand straks behovet melder sig, ellers går det ud over kvaliteten. For tæt bestand resulterer let i gråskimmelangreb og løse planter. Pottetæt og evt. 2 gange afstand (se skema).</p>

Klima	<p>Temperatur: 21-24°C giver bedst vækst, 25-30% hurtigere udvikling end 18°C. Luftning ved 26°C.</p> <p>Luftfugtighed: MAXIMALT 80% relativ luftfugtighed for at undgå gråskimmel. Brug fast natteluft eller hygrostatstyring.</p> <p>Skygning: Exacum er lyskrævende, men ved kraftig indstråling over 800 W/m² (= 90.000lux), bør skygges let, da man i modsat fald kan få blege blomster.</p>
Vand Gødning CO₂	<p>Vanding: Efter 4 mm fordampning indtil planterne er gennemvandede.</p> <p>Gødning: Ved hver vanding gives 0,5-1 promille blandings- gødning sammensat efter plante- og vandanalyse i forholdet:</p> <p style="text-align: center;">N : P : K : Ca : Mg 100 : 15 : 152 : 50 : 14 + mikronæring.</p> <p>Lv 1,4-1,6.</p> <p>Ammoniumandelen i kvælstoftilførslen er uden betydning, blot pH kan holdes under 6,0.</p> <p>Passende værdier i jorden vil være:</p> <p style="text-align: center;">Nv : Kv : Fv : pH : Lv 50 : 30 : 25 : 5,5-6,0 : 2-3</p> <p>CO₂-tilførsel styres bedst med CO₂-scanner, der holdes en koncentration på 700-800 ppm.</p>
Vækstregulering	<p>Knibning er ikke nødvendig.</p> <p>Retarding kan foretages ved at holde planterne til den tørre side. Rigeligt vand og tæt plantebestand giver lange planter.</p> <p>Alt efter sort kan der være behov for retardering.</p> <p>Exacum reagerer tilsyneladende ikke på negativ DIF.</p>
Blomsterinduktion	<p>Exacum er daglængdeneutral, og blomstringen er afhængig af høj lysintensitet. Ønskes derfor salgsplanter uden for den naturlige salgstermin, d.v.s. fra oktober til april, må gives vækstlys, 30 W pr. m², SON-T lamper. Belysning så dagen bliver 16-18 timer. Planten kan godt tåle "2 nætter", så de dyre aften og morgentimer kan undgås.</p>
Skadegørere	<p><u>Skadedyr:</u> Mellus Spindemider</p>

	Bladlus Topskudsmider Sørgemyggelarver <u>Svampesygdomme:</u> Pythium Phytophthora Gråskimmel Fusarium Rhizoctonia
Litteratur	Karl Wikesjö: Exacum. Konsulentavdelningens rapporter. Trädgård 229, Alnarp 1982, Sverige.